

Praktijkgericht onderwijs in volle bloei

Leerlingen Mezzo Scholen, locatie Metameer Stevensbeek, ontwerpen duurzame plantenbakken voor ADEZZ

In een samenwerking tussen Mezzo Scholen, locatie Metameer Stevensbeek en tuinproductenbedrijf ADEZZ ontwierpen veertien leerlingen van 3 vmbo gl-tl duurzame plantenbakken. De opdracht is onderdeel van het praktijkgerichte programma Technologie en Toepassing (T&T), waarmee de school inmiddels zo'n zeven jaar innovatieve onderwijsroutes ontwikkelt. Leraren Jeroen Weerts en Veronique Verhoeven en opdrachtgever Sil van Duijnhoven kijken met grote tevredenheid terug op het traject en vertellen over het vervolg van de succesvolle samenwerking.

“We vinden het belangrijk om samen te werken met jonge mensen. Niet alleen om hen te inspireren, maar ook om te horen wat zij belangrijk vinden in onze producten”

Bij Metameer Stevensbeek staat het leren in de praktijk al jaren voorop. Voor T&T werken leerlingen aan realistische opdrachten, in samenwerking met bedrijven uit de regio. Leraar Jeroen Weerts: “Onze school is zo'n zeven jaar geleden, in de pilotfase in samenwerking met SLO, begonnen met het praktijkgerichte programma. In de loop der tijd hebben we een goed beeld gekregen van wat past bij onze leerlingen en bij de bedrijven om ons heen.”

Voor de recente opdracht werkten derdeklassers aan het ontwerp van duurzame plantenbakken voor ADEZZ in Uden, een internationaal opererend bedrijf in tuinproducten. “We hebben inmiddels veel contacten in het bedrijfsleven,” vertelt leraar Veronique Verhoeven. “Bedrijven reageren meestal enthousiast. Zo ook ADEZZ. Dit was onze eerste samenwerking, maar het smaakt absoluut naar meer.”

Sil van Duijnhoven, creative director bij ADEZZ, was direct geïnteresseerd: “We vinden het belangrijk om samen te werken met jonge mensen. Niet alleen om hen te inspireren, maar ook om te horen wat zij belangrijk vinden in onze producten. Wat vinden ze mooi, wat praktisch? Het is leerzaam van twee kanten.”

Van moodboard tot 3D-model

De opdracht aan de leerlingen was bewust breed geformuleerd. “We wilden hun creativiteit niet inperken,” legt Sil uit. “Het enige wat we vroegen was dat de ontwerpen zouden passen bij ons assortiment van cortenstaal, polyester en aluminium, dat het een duurzame plantenbak zou worden en dat het aan zou sluiten bij actuele marktontwikkelingen.”

Na een kennismaking op locatie bij ADEZZ gingen de leerlingen in groepjes aan de slag. Ze maakten moodboards, analyseerden de markt, brachten een bezoek aan Intratuin en vertaalden hun ideeën naar schetsen en 3D-modellen. Uiteindelijk presenteerden ze hun ontwerpen aan Sil, die onder de indruk was: “Ik was verbaasd over hun vindrijkheid en het gemak waarmee ze presenteerden. Ik kan me eerlijk gezegd niet herinneren dat ik op veertienjarige leeftijd al zo ver was. Al die vaardigheden kwamen bij mij pas aan bod in mijn hbo-opleiding industrieel productontwerpen.” Sil vindt dat een goede ontwikkeling van het moderne onderwijs.

Loopbaanoriëntatie

ADEZZ is een modern bedrijf met een jonge werknemerspopulatie. De leerlingen waren onder de indruk van de sfeer en de uitstraling. “We staan dicht bij de leerlingen, zijn heel toegankelijk. Dat maakt de afstand tussen school en bedrijf klein en dat is fijn voor de leerlingen. Ook vonden ze het leuk dat we hier niet in pak rondlopen”, lacht Sil. “Zaken die kunnen meespelen als jongeren nadenken over hun toekomst.”

Volgens Jeroen is loopbaanoriëntatie een belangrijk aspect van praktijkgericht onderwijs. “Bij alle praktijkgerichte opdrachten zoeken we naar de verbinding met vervolgopleidingen en arbeidsmarkt. Daarom bieden we in de loop van de leerjaren een breed scala aan opdrachten aan. We bespreken ook telkens wat we bij een bedrijf of organisatie hebben gezien, welke beroepen daarbij horen en wat voor opleidingen daarvoor nodig zijn.” Ook voor Sil heeft dit aspect meerwaarde. “We hopen natuurlijk dat een aantal van deze jongeren straks voor onze branche kiest. Maar het gaat ook om het bieden van een realistisch beeld van een beroep en een werkplek.”

Leerervaring voor leerlingen én leraren

Niet alleen de leerlingen leren veel van deze onderwijsvorm. Ook voor de begeleidende leraren betekent het praktijkgerichte programma een andere manier van werken. “Onze rol is steeds meer coachend,” zegt Jeroen. “Natuurlijk geven we nog regelmatig frontaal les, maar bij dit soort opdrachten begeleiden we vooral. We bepalen samen met de leerlingen steeds de volgende stap.”

De eindpresentatie was het sluitstuk van het project, waarbij school en opdrachtgever samen de prestaties van de groepjes beoordeelden. Veronique: “We geven vooral feedback, geen cijfers. Het gaat erom dat leerlingen inzicht krijgen in wat ze goed doen en wat beter kan.”

Sil: “Mijn rol als opdrachtgever bestaat eruit dat ik de leerlingen meeneem in het ontwerpproces. Ik hoop ze te motiveren en te inspireren. Ze pitchen een ontwerp voor ons bedrijf en daar mag ik dan een mening over hebben. Ik hoop dat ik leerlingen heb kunnen laten zien dat ik gewoon een heel mooi vak heb. Met de resultaten kan ons bedrijf zeker wat. Sommige ontwerpen kunnen als inspiratie dienen voor een vervolgproject, voor bijvoorbeeld mbo'ers of hbo'ers. Andere ontwerpen zijn misschien al een goede basis om intern verder mee te gaan. Dat vinden de leerlingen dan ook leuk om te horen.”

Sommige leerlingen wilden ook weten welk ontwerp Sil het mooiste vond, “maar daar gaat het niet om”, stelt hij. “In elk ontwerp zitten goede en bruikbare onderdelen. Je moet in het belang van het bedrijf en van de eindklant ontwerpen. Niet voor jezelf. Het gaat erom dat het product bij ons assortiment past, met de kwaliteit en uitstraling die de klant van ons gewend is.”

“Bij alle praktijkgerichte opdrachten zoeken we naar de verbinding met vervolgopleiding en en arbeidsmarkt”

Duurzame samenwerking

De samenwerking smaakt naar meer en de vervolgstap komt er zeker. Jeroen: “Volgende keer willen we ook graag dat leerlingen in gesprek gaan met collega's van Sil. Daardoor kunnen we nog meer verdieping aanbrengen in het stukje loopbaanoriëntatie, zodat ze een nog beter beeld van het werkveld krijgen.” Ook Sil is enthousiast over de samenwerking: “Het was goed georganiseerd, met drie heldere contactmomenten. We hebben een presentatie, waarbij ik vertelde over ons bedrijf en de leerlingen het een en ander te zien en te horen krijgen over de opdracht. Online doen we een tussenrapportage. Tot slot is er de eindpresentatie. Dat was in totaal drie keer anderhalf uur. Toch zijn er ook leerpunten. “Sommige leerlingen kwamen met een plantenbak voor een boom van 1500 kilo op wieltjes,” zegt Veronique. “Dan merk je dat we misschien toch wat meer kaders moeten stellen. Zeker bij derdeklassers, die hebben nog wat meer sturing nodig.” Jeroen: “In het examenjaar laten we ze juist weer meer los. Het principe is: leiden, begeleiden, loslaten. Leerlingen laten groeien in hun zelfstandigheid.”

Praktijkgerichte programma's als motor voor motivatie

Volgens Sil is een praktijkgerichte opdracht goed uitvoerbaar bij bedrijven als ADEZZ: “Wij ontwerpen, ontwikkelen, produceren én leveren. Het hele proces kunnen we laten zien. Dat maakt het tastbaar en daardoor extra leerzaam.” Veronique geeft een tip aan andere scholen: “Kijk in je regio naar bedrijven waar je mee zou kunnen samenwerken. Begin gewoon. De eerste keer is nooit perfect, maar je leert telkens bij. Wees flexibel.”

Voor Mezzo Scholen Metameer Stevensbeek is het praktijkgerichte programma een blijvertje. Inmiddels draait het ook op de havo. Jeroen: “Voor ons is dit onderwijs een verrijking. Het geeft leerervaringen die theorie en praktijk, school en werkveld én jongeren en professionals verbinden.”

“Voor ons is dit onderwijs een verrijking. Het geeft leerervaringen die theorie en praktijk, school en werkveld én jongeren en professionals verbinden”

Leerlingen aan het woord

Layla en Remon, beiden 15 jaar, namen dit schooljaar deel aan de praktijkgerichte opdracht Het ontwerpen van duurzame plantenbakken. Voor het eerst leverden ze een ontwerp af voor een echt bedrijf. Een leerzame ervaring, vertellen ze enthousiast.

Voor Remon was het bedrijfsbezoek een waardevolle eerste stap: “We kregen meteen een goed beeld van wat daar ontworpen en geproduceerd wordt, en wat precies de bedoeling was voor onze opdracht. Dat was nuttige informatie waar we concreet mee aan de slag konden gaan.” Ook Layla vond het bedrijfsbezoek interessant: “We hebben wel vaker bedrijven bezocht, maar dit was de eerste keer dat we ook echt een opdracht voor een bedrijf mochten gaan uitvoeren.”

De leerlingen kregen de vrijheid om individueel of in groepsverband te werken. Remon koos ervoor het project alleen uit te voeren. “Ik wilde alle stappen zelf doorlopen, van marktonderzoek tot het maken van een schaalmodel en de eindpresentatie. Omdat ik alles zelf heb gedaan, kon ik mijn eigen plan trekken en heb ik veel geleerd.” Layla werkte samen met twee medeleerlingen. “Samenwerken betekende dat we de taken goed moesten verdelen en goed moesten overleggen over wat we wilden ontwerpen. Toen we bij Intratuin op bezoek waren geweest, besloten we dat we een plantenbak voor lavendel wilden maken. We ontwierpen verschillende modellen en bespraken welke eisen zo'n bak zou moeten hebben. Uiteindelijk kozen we voor een combinatie van polyester en cortenstaal.”

Remon koos voor een andere aanpak: “Ik heb alleen cortenstaal gebruikt. Ik ben uitgegaan van de standaardmaten van de staalplaten en heb mijn ontwerp zo gemaakt dat de bak precies uit één plaat kan worden gesneden. Zo blijft er bijna geen restmateriaal over, dat is natuurlijk extra duurzaam.”

Beide leerlingen zijn positief over deze manier van praktijkgericht leren. Remon: “Je maakt iets met een reden. Het is een opdracht van een echt bedrijf en dat maakt het extra leuk. Daarbij krijg je de vrijheid om zelf te bedenken hoe je het aanpakt. Het allerleukste vond ik het marktonderzoek: waar liggen de interesses en behoeften van mensen? Dat moet je weten om een product succesvol te maken. Dat vond ik superinteressant.” Layla benadrukt het belang van structuur: “Het beste aan dit project vond ik dat ik goed heb geleerd hoe je alle stappen na elkaar uitvoert. Het is belangrijk om die stappen van tevoren te bedenken en je eraan te houden. Het is veel werk, maar omdat je er zoveel van leert, is het het allemaal waard.”